

HRVATSKI MUZEJ MEDICINE I FARMACIJE

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2016. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

Muzejski fundus značajno je uvećan u 2016. godini putem donacija građana i ustanova te putem ustupanja građe iz vlasništva medicinskih ustanova Muzeju na upravljanje.

1.3. Darovanje

Muzejski fundus je putem donacija građana i ustanova uvećan za 211 predmeta.

- Donacija Klinike za psihijatriju Vrapče, predao ravnatelj prof. dr. sc. Vlado Jukić:
  - 53 knjige s područja psihijatrije koje su objavljene u nakladi Bolnice Vrapče
- Donacija mr. sc. Tomislava Gojmerca, dr. med., i mag. pharm. Mirjane Gojmerac iz Zagreba: 15 predmeta i 21 publikacija iz ostavštine pokojnog dr. sc. Hrvoja Tartalje, mag. pharm.:
  - povjedica – priznanje Odjela za pomorsku medicinu Hrvoju Tartalji, 1965.
  - posjetnice Hrvoja Tartalje (6 različitih posjetnica, ukupno 10 primjeraka)
  - faksimil potpisa Hrvoja Tartalje (pečat)
  - bugaćica za sušenje pečata
  - naprava za mjerjenje postotka alkohola
  - staklena boca, dekorirana u bojama.
  - knjige, časopisi, separati iz ostavštine pokojnog dr. sc. Hrvoja Tartalje, mag. pharm.
- Donacija Marije Furković, dr. med. dent. iz Zagreba – 17 predmeta iz ostavštine mag. pharm. Pavla Primorca:
  - diploma magistra farmacije mag. pharm. Pavla Primorca (HMMF-456)
  - članska povjedica Apotekarske komore (HMMF-457)
  - fotografije, rukopisi (HMMF-661 do HMMF-675)
- Donacija Srećka Budeka, višeg fotografa iz Zagreba:
  - putna ljekarna iz ostavštine liječnice dr. Olge Bošnjaković (HMMF-676).

- Donacija prim. dr. sc. Bosilje Cvetnić rođ. Šimić, oftalmologinje iz Zagreba – 36 predmeta (HMMF-636 do HMMF-660):
  - oftalmološki uređaji i pribor – 4 predmeta
  - oftalmološki medicinski crteži (grafike) – 6 predmeta
  - doktorska disertacija
  - objavljeni članci – 7 separata, 3 novinska članka (zajedno s cijelim novinama)
  - fotoportreti u liječničkoj odori – 3 crno-bijele i 3 kolor fotografije
  - indeks Medicinskog fakulteta
  - diploma doktora medicine
  - diploma postdiplomskog tečaja
  - diploma doktora znanosti;
  - spomen-bedževi – 3 predmeta;
  - posjetnice i pečat specijalista za očne bolesti Doma zdravlja željezničara.
- Donacija akademika Slobodana Vukičevića iz Zagreba – 6 predmeta koji potječu iz jedne od najstarijih ljekarni koja je bila u vlasništvu njegove obitelji u Lipiku:
  - ljekarničke boce od plavog stakla (HMMF-627 do HMMF-632)
- Donacija mr. sc. Ive Matkovića, dr. med. dent. iz Zagreba – 30 predmeta iz obiteljske ostavštine:
  - stari stomatološki instrumenti i pribor
- Donacija prim. mr. sc. Gorana Ivaniševića, dr. med., balneoreumatologa iz Zagreba – 7 predmeta (HMMF-677 – HMMF-683):
  - dinamometar
  - kaliper (mjerač postotka masnog tkiva),
  - značka u povodu 50 godina Medicinskog fakulteta u Zagrebu
  - brošura *Kratke upute o indikacijama i kontraindikacijama za kupališna i klimatska liječenja* (Zagreb, 1952.)
  - dvije natpisne ploče i ključ s privjeskom s vrata ambulanti Klinike za reumatske bolesti i rehabilitaciju KBC Zagreb iz 1981. godine
- Donacija prim. dr. sc. Ružice Šmalcelj, internistice i nefrologinje iz Zagreba – 25 raznih medicinskih instrumenata iz ostavštine člana obitelji dr. med. Vladimira Milasa, liječnika opće prakse (1896. – 1987.).

1.6. Ustupanje

- Klinika za dječje bolesti u Zagrebu ustupila je Hrvatskom muzeju medicine i farmacije 2 rashodovana uređaja za muzejsku zbirku:
  - aparat za anesteziologiju – *Romulus Draeger* (godina nabave 1978.)
  - samostojeću osobnu vagu s visinomjerom – *Detecto-Medic* (oko 1958.).
- Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Klinika za bolesti uha, grla i nosa i kirurgiju glave i vrata KBC Zagreb ustupili su Hrvatskom muzeju medicine i farmacije dio Zbirke ORL klinike iz ostavštine prof. dr. sc. Ante Šercera. Zbirka sadrži nekoliko stotina raznovrsnih predmeta među kojima se ističu otorinolaringološki medicinski crteži, preparati, uređaji, instrumenti i pribor, zbirka stranih tijela izvađenih iz uha, grla i nosa pacijenata te fotografска i rukopisna dokumentacija.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

U skladu sa smjernicama i uputama koje smo dobili od konzervatora i restauratora provode se postupci preventivne zaštite: papirnata građa omata se beskiselinskim papirom i sprema u ladičar. Predmeti od stakla, keramike i metala obloženi su plastičnom folijom sa zračnim mjehurićima i pohranjeni u metalne ormare i sanduke.

2.3. Restauracija

U skladu sa smjernicama i uputama koje smo dobili od stručnih savjetnika, konzervatora i restauratora iz Hrvatskog restauratorskog zavoda i Središnjeg laboratoriјa za konzervaciju i restauraciju Hrvatskog državnog arhiva, izrađen je popis najugroženijih predmeta i plan konzervatorsko-restauratorskih zahvata na muzejskoj građi. Zbog osjetljivosti materijala, stupnja i vrste oštećenja prioritet su dobili konzervatorsko-restauratorski zahvati na slikama, liječničkim dnevnicima te diplomama i poveljama koje su najugroženije. U 2016. godini izvedeni su konzervatorsko-restauratorski zahvati na sljedećim slikama:

1. Nasta Rojc: Portret Teodora Wickerhausera, 1950., ulje na platnu (inv. br. HMMF-103) (restaurirala Jasmina Podgorski, mag. art.)
2. Jožef Tominc (?): Portret praliječnika Kalivode, ulje na platnu, sred. 19. st. (inv. br. HMMF-104) (restaurirala Jasmina Podgorski, mag. art.)

3. Joso Bužan: Donja Stubica, 1904., ulje na platnu (inv. br. HMMF-105) (restaurirala Jasmina Podgorski, mag. art.)
4. Branko Šenoa: Izgled ljekarne (alkemijskog laboratorija) u Gornjem gradu, 1915., ulje na platnu (inv. br. HMMF-106) (restaurirala Jasmina Podgorski, mag. art.)
5. Ivo Saliger (?), bakropisac HCG: *Imago Mortis*, prva pol. 20. st., bakropis (inv. br. HMMF-107) (restaurirale Daniela Ratkajec i Sandra Juranić)

Osim samih slika, restaurirani su i okviri (red. br. 2. i 4.), a slike pod red. br. 3. i 5. stavljene su u nove prikladne okvire koji su izrađeni u Atelijeru Marković u Zagrebu.

Restaurirani su i sljedeći predmeti u Knjigovežnici i kartonaži MK (zahvate izveo restaurator Mario Kauzlaric):

1. Diarium Medici : liječnički dnevnik dr. Luje Naletilića, Kaštel, Zagreb, 1941. (inv. br. HMMF-12)
2. Diarium Medici : liječnički dnevnik dr. Luje Naletilića, Kaštel, Zagreb, 1945. (inv. br. HMMF-13)
3. Diarium Medici : liječnički dnevnik dr. Luje Naletilića, Kaštel, Zagreb, 1945. (inv. br. HMMF-18)
4. Povelja člana Homeopatskog društva Franciscusa Schucklitscha, Levoča, 1833. (inv. br. HMMF-32)
5. Tirocinijska diploma Franje Schezta, Carlstadt, 1846. (inv. br. HMMF-37)
6. Svjedodžba o naukovanju Josefa Reichweina, Hrvatska, 1839. (inv. br. HMMF-68)
7. Tirocinijska diploma Milana Tkalcica, Češke Budjejovice, 1901. (inv. br. HMMF-77)

Drugi kriterij izdvajanje predmeta za konzervatorsko-restauratorske zahvate bio je odabir za izlaganje na izložbama u 2016. godini. Stoga su restaurirana i tri muzejska predmeta odabrana za izložbu autorica Stelle Fatović-Ferenčić i Jasenke Ferber Bogdan pod naslovom *Od Elsa-fluida do Elsa-fluid doma : Eugen Viktor Feller u javnom i kulturnom životu Donje Stubice i Zagreba*, koja je održana u Galeriji Milan i Ivo Steiner Židovske općine Zagreb od 31. listopada do 25. studenoga 2016.:

1. Povelja zlatne medalje Eugenu Viktoru Felleru za *Elsa-fluid*, London, 1901. (inv. br. HMMF-272) (restaurirao Mario Kauzlaric)
2. Počasna diploma zlatne medalje E. V. Felleru za *Elsa-fluid* na izložbi u Rimu 1901. (inv. br. HMMF-325) (restaurirao Mario Kauzlaric)
3. Viktor Šipek: *Elsa-Fluid dom*, Zagreb, 1910., crtež (inv. br. HMMF-633) (restaurirala Sanja Gonzi, Arhiv HAZU).

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Nastavljen je unos podataka o muzejskim predmetima u programu za muzejsku obradu M++.

Stanje računalnog inventara (M++) na dan 31. 12. 2016. bilo je sljedeće:

Zbirka diploma i povelja: 169 predmeta

Zbirka narodne medicine: 164 predmeta

Fundus (nerazvrstano po zbirkama): 372 predmeta

Konverzija: 43 predmeta

Ukupno: 748 zapisa u bazi podataka o muzejskoj građi M++

Inventarni zapisi kontinuirano se dopunjavaju u skladu s odvijanjem revizije zbirke.

3.2. Katalog muzejskih predmeta

Zbirka diploma i povelja: 89 predmeta

Zbirka narodne medicine: 164 predmeta

Katalogizirana su ukupno 333 predmeta, računalno u programu M++ s pridruženim fotografijama.

5. STALNI POSTAV

5.1. Novi stalni postav – pripremni radovi

Upraviteljica Muzeja Silvija Brkić Midžić, upraviteljica Odsjeka za povijest medicinskih znanosti prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić i vanjski suradnik, konzervator savjetnik Želimir Laszlo izradili su muzeološku koncepciju Hrvatskog muzeja medicine i farmacije.

Zatražene su i dobivene dvije stručne recenzije muzeološke koncepcije, koje su izradili dr. sc. Žarka Vujić, profesorica na Katedri za muzeologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te dr. sc. Martin Kuhar, povjesničar medicine, znanstveni suradnik u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti HAZU. Muzeološka koncepcija s recenzijama dostavljena je Hrvatskom muzejskom vijeću na usvajanje.

Podnesena je prijava pripremnih radova za stalni postav Muzeja na natječaj za programe u kulturi Ministarstva kulture RH sa svom popratnom dokumentacijom.

Proведен je postupak javne nabave za izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju, obnovu i uređenje prostora za Muzej (prva faza: provjera projektnog zadatka i idejni arhitektonski projekt). Članice Povjerenstva su Aleksandra Stuparić, Silvija Brkić Midžić i

Marica Malezija. Prihvaćena je ponuda Radionice arhitekture d.o.o. Zagreb, koju zastupa arhitekt Goran Rako. Dana 12. prosinca 2016. potpisani je ugovor s arhitektom Goranom Rakom za izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju, obnovu i uređenje prostora za Muzej, a Silvija Brkić Midžić imenovana je koordinatoricom projekta.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada mujejske građe

Stručno je obrađeno 89 diploma i povelja. U računalni inventar M++ uneseni su cjeloviti podaci s fotografijama.

Za studijsku izložbu iz fundusa Muzeja pod radnim naslovom *Muzejski vremeplov : Zbirka narodne medicine kao okosnica izložbenog postava prvog hrvatskog muzeja medicine* koju Muzej planira realizirati u 2017. godini, a odnosi se na postav Muzeja za povijest zdravstva u Hrvatskoj koji je osnovao Hrvatski liječnički zbor i otvorio u vlastitom prostoru 1944. godine, do kraja 2016. godine odabrana su, katalogizirana i fotografirana 164 predmeta.

6.3. Revizija građe

Komisija za reviziju inicijalnog mujejskog fundusa (Zbirke za povijest medicine i farmacije koju je Muzej preuzeo od Odsjeka za povijest medicinskih znanosti) u sastavu: prof. dr. sc. Stella Fatović Ferenčić, dr. sc. Martin Kuhar i Silvija Brkić Midžić nastavila je s radom. Pregledana je građa koja se nalazi u prostoru Odsjeka za povijest medicinskih znanosti i uspoređeno stanje s rukopisnim popisom zbirke Instituta za povijest farmacije.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Posuđeno je 6 predmeta za izložbu autorica Stelle Fatović-Ferenčić i Jasenke Ferber Bogdan pod naslovom *Od Elsa-fluida do Elsa-fluid doma : Eugen Viktor Feller u javnom i kulturnom životu Donje Stubice i Zagreba*, koja je održana u Galeriji Milan i Ivo Steiner Židovske općine Zagreb od 31. listopada do 25. studenoga 2016.:

1. Povelja zlatne medalje Eugenu Viktoru Felleru za *Elsa-Fluid*, London, 1901., Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU, inv. br. HMMF-272
2. Počasna diploma zlatne medalje E. V. Felleru za *Elsa-Fluid*, Rim, 1901., Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU, inv. br. HMMF-325

3. Joso Bužan: *Donja Stubica*, 1904., ulje na platnu, Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU, inv. br. HMMF-105
4. Viktor Šipek: *Elsa-Fluid dom*, Zagreb, 1910., crtež, Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU, inv. br. HMMF-633
5. *Elsa-Fluid* bočica, Donja Stubica, početak 20. st., Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU, inv. br. HMMF-634
6. *Elsa-creme* pomada, Donja Stubica, početak 20. st., Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU, inv. br. HMMF-635

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Silvija Brkić Midžić sudjelovala je na VII. Danima Andrije Štampara u Slavonskom Brodu 8. travnja 2016. s izlaganjem pod naslovom *Andrija Štampar kao institucija javne memorije i početci muzealizacije medicine u Hrvatskoj*, koje je pripremila u koautorstvu s prof. dr. sc. Stellom Fatović-Ferenčić.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Brkić Midžić, Silvija. Novi muzej u sastavu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – Hrvatski muzej medicine i farmacije. // *Glasnik HAZU*, II (2016); 3-4; 42-45.

Brkić Midžić, Silvija. A New Museum within the Croatian Academy of Sciences and Arts and the First of the Kind in Croatia: the Croatian Museum of Medicine and Pharmacy (Novi muzej u sastavu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i prvi na području Hrvatske: Hrvatski muzej medicine i farmacije). // *AMHA (Acta medico-historica Adriatica)* 2016; 14(2); 201-210.

Brkić Midžić, Silvija. Reklamni dizajn Pavla Gavranića za tvornicu lijekova Kaštel u zbirkama Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. // *Kaštel na vrhuncu : oglašavanje i ambalaža lijekova tvornice Kaštel u Zagrebu 1930-ih i 1940-ih*. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2016. Katalog izložbe, str. 21-41.

Brkić Midžić, Silvija. Katalog. // *Kaštel na vrhuncu : oglašavanje i ambalaža lijekova tvornice Kaštel u Zagrebu 1930-ih i 1940-ih*. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2016. Katalog izložbe, str. 45-68.

Brkić Midžić, Silvija. *Medicina Sacra : štovanje svetaca zaštitnika i duhovna dimenzija medicine*. Zagreb : Ustanova URIHO, 2016. Katalog izložbe.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Silvija Brkić Midžić pružila je stručnu pomoć i konzultacije vezane za propise o vođenju, dokumentaciji i registraciji zbirki i o programima za inventarizaciju: dr. sc. Branku Hanžeku iz Odsjeka za povijest prirodnih i matematičkih znanosti HAZU, Sandi Franković iz Hrvatske udruge medicinskih sestara te dr. sc. Dariju Kremeru, upravitelju Botaničkog vrta Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

- Fatović-Ferenčić, Stella; Silvija Brkić Midžić [ur.]. *Kaštel na vrhuncu : oglašavanje i ambalaža lijekova tvornice Kaštel u Zagrebu 1930-ih i 1940-ih*. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2016. Katalog izložbe.
- Brkić Midžić, Silvija [ur.]. *Medicina Sacra : štovanje svetaca zaštitnika i duhovna dimenzija medicine*. Zagreb : Ustanova URIHO, 2016. Katalog izložbe.
- Silvija Brkić Midžić sudjelovala je kao članica redakcije i pomoćnica urednice u pripremi časopisa Hrvatskog muzejskog društva *Vijesti muzealaca i konzervatora*, broja za 2015. godinu, koji je izšao iz tiska u svibnju 2016. godine.
- Recenzirala je tekstove za Zbornik 14. dana specijalnih i visokoškolskih knjižnica, nakladnik: Hrvatsko knjižničarsko društvo.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Silvija Brkić Midžić članica je Hrvatskog muzejskog društva i Hrvatskog knjižničarskog društva.

Zaključkom 10. izborne skupštine Hrvatskog muzejskog društva, održane 20. listopada 2016. u Zagrebu, Silvija Brkić Midžić imenovana je članicom Etičkog povjerenstva HMD-a za mandatno razdoblje 2016. – 2020. godine.

6.12. Informatički poslovi muzeja

Digitalizacija građe

Hrvatski muzej medicine i farmacije u 2016. godini je digitalizirao, obradio i objavio na portalu DiZbi.HAZU 114 diploma i povelja (Zbirka diploma i povelja), te obradio i postavio u pripremu za objavu 57 predmeta (Zbirka Kaštela), od kojih 34 reklamne razglednice i 23 primjerka ambalaže lijekova. Ukupno je stvoren 171 zapis.

Projekt digitalizacije Zbirke diploma i povelja realiziran je zahvaljujući finansijskoj potpori Zaklade HAZU. Snimanje je obavio vanjski suradnik Goran Vržina (ACOS servis) iz Zagreba. Zbirka je inventarizirana i upisana u Registar kulturnih dobara RH. Inventarizaciju je izvršila Silvija Brkić Midžić, viša kustosica, upraviteljica Muzeja.

Digitalno snimanje zbirke predmeta vezanih za djelovanje tvornice lijekova *Kaštela* izvršio je vanjski suradnik Srećko Budek. Zbirka je kataloški obrađena i objavljena u katalogu izložbe *Kaštela na vrhuncu : oglašavanje i ambalaža lijekova tvornice Kaštela u Zagrebu 1930-ih i 1940-ih*. Katalošku obradu obavila je Silvija Brkić Midžić.

Na unosu podataka o muzejskoj građi u DiZbi.HAZU radila je kustosica pripravnica Vanja Adžić, zaposlena u programu stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa.

Facebook

Otvoren je profil Muzeja na *Facebooku* gdje se postavljaju fotografije i novosti o Muzeju: vijesti o izložbama, objavljeni članci i slično. Ove poslove obavlja kustosica na stručnom osposobljavanju Vanja Adžić.

6.13. Ostalo

Fotografirano je ili skenirano za dokumentaciju ukupno 279 predmeta.

Silvija Brkić Midžić članica je Upravnog vijeća Muzejskog dokumentacijskog centra od 2015. godine.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Izložba *Kaštel na vrhuncu : oglašavanje i ambalaža lijekova tvornice Kaštel u Zagrebu 1930-ih i 1940-ih*

Zagreb, Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, 18. 11. 2016. – 31. 3. 2017.

Autorica stručne koncepcije: Silvija Brkić Midžić

Autor likovnog postava: Ante Rašić

Opseg (broj eksponata): 110

Vrsta izložbe: kompleksna, tuzemna, studijska

Tema: Na ovoj studijskoj izložbi predstavljena je građa iz zbirk Hrvatskog muzeja medicine i farmacije, Kabineta grafike i Odsjeka za povijest medicinskih znanosti HAZU: *Kaštelovi oglasi* u stručnim časopisima, ambalaža lijekova, produkcija promidžbenih rokovnika za liječnike te serija reklamnih razglednica, prospekata i skica za reklame koje je za *Kaštel* grafički oblikovao istaknuti hrvatski dizajner Pavao Gavranić. Riječ je o vrijednoj građi koja do sada nije bila prezentirana javnosti, a za povijest hrvatske farmacije važna je kao svjedočanstvo o visokoj razini promotivnih aktivnosti jedne od prvih hrvatskih tvornica lijekova. Tvornica *Kaštel* osnovana je 1921. u Karlovcu, 1928. seli u Zagreb, 1936. godine postiže svoj prvi veliki uspjeh (vrhunac), a u kolovozu 1945. godine pripojena je Državnom zavodu za proizvodnju lijekova *Pliva* – naziv pod kojim posluje od 1945. do danas. Premda su kronike o *Plivinoj* povijesti vođene u kontinuitetu, u njima je začuđujuće malo pozornosti bilo posvećeno razvoju i procesima oblikovanja oglašivačkog materijala i predmeta, poruka i kampanja, koje su prvenstveno bile usmjerene prema liječnicima, jer su se lijekovi mogli nabaviti jedino uz liječnički recept. Stoga promidžbeni materijal proizvoda rane zagrebačke faze *Kaštelove* proizvodnje pohranjen u Hrvatskom muzeju medicine i farmacije HAZU može poslužiti kao svjedočanstvo ranog entuzijazma i početnih proizvodnih uspjeha *Kaštela* na tržištu, ali i ulaganja u njihovu vizualnu prezentaciju medicinskoj struci i široj javnosti.

Izložba je organizirana u suradnji s *Plivom* kao sponzorom u povodu 95. obljetnice osnutka njezine prethodnice, tvornice lijekova *Kaštel*.

Korisnici: medicinska i farmaceutska struka, studenti medicine i farmacije, šira javnost

Izložba *Medicina Sacra : štovanje svetaca zaštitnika i duhovna dimenzija medicine*

Zagreb, Hrvatsko katoličko liječničko društvo, Praška 6/II, 21. 12. 2016. – 20. 1. 2017.

Autorica stručne koncepcije: Silvija Brkić Midžić

Autorica likovnog postava: Silvija Brkić Midžić

Opseg (broj eksponata): 4 izložbena plakata dimenzija 200 x 85 cm na roll-up stalcima

Web adresa: <http://www.hkld.hr/podruznice/zagreb>

Vrsta izložbe: kompleksna, tuzemna, edukativna, informativna, pokretna

Tema: izložba ima za cilj osvijetliti povezanost medicine i farmacije s kršćanskim tradicijom i duhovnošću kroz cijelu povijest zapadne kulture, od Isusa liječnika, svetoga Luke Evandželista i svetih Kuzme i Damjana preko svetaca zaštitnika od bolesti i svetih liječnika iz srednjega i novoga vijeka do suvremenih hospicija i Caritasovih ljekarni. Tema je prikazana na sažet i pregledan način, pomoću odabralih tekstova i ilustracija koje su djelomice preuzete iz literature, a većim dijelom prikazuju građu iz muzejskih zbirki te nekoliko odabralih slika iz fundusa Strossmayerove galerije starih majstora HAZU. Predstavljene su tri skupine muzejskih predmeta: narodna baština vezana za štovanje svetih zaštitnika od bolesti, sakralni umjetnički predmeti iz hrvatskih ljekarni te tiskana građa koja svjedoči o svetačkim imenima zdravstvenih ustanova, kao i štovanju svetaca zaštitnika medicinske i farmaceutske profesije. Tekstualni i ilustrativni izložbeni sadržaji osvjetljuju svetost poziva liječnika, ljekarnika i svih onih koji brižno skrbe za zdravlje bližnjih, jer oni ne liječe samo ljudska tijela, nego svojim zdravim duhom, predanim radom i ljudskom toplinom kod bolesnika osnažuju vjeru, nadu i ljubav. Stoga je ova izložba i povod da se sjetimo ne samo svetih liječnika iz prošlosti, nego i naših samozatajnih suvremenika koji nesebično skrbe o bolesnima i nemoćнима čineći svakodnevno tjelesna i duhovna djela milosrđa.

Izložba je organizirana u suradnji s Podružnicom Zagreb Hrvatskoga katoličkog liječničkog društva i Ustanovom URIHO u povodu 25. obljetnice osnutka Hrvatskog katoličkog liječničkog društva i 10. obljetnice HKLD-ove Podružnice Zagreb.

Korisnici: medicinska i farmaceutska struka, šira javnost

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Hrvatski muzej medicine i farmacije. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2016. (informativno-promotivni letak [deplijan], [1] presavitak, [6] str. [bez paginacije])

Fatović-Ferenčić, Stella; Silvija Brkić Midžić. Kaštel na vrhuncu : oglašavanje i ambalaža lijekova tvornice Kaštel u Zagrebu 1930-ih i 1940-ih. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2016. Katalog izložbe.

Kaštel na vrhuncu : oglašavanje i ambalaža lijekova tvornice Kaštel u Zagrebu 1930-ih i 1940-ih. / [dizajn Ante Rašić]. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 2016.
Plakat izložbe.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.2. Predavanja

12. travnja 2016. u sklopu Dana otvorenih vrata Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Silvija Brkić Midžić održala je izlaganje uz dijaprojekciju pod naslovom *Novi muzej u sastavu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – Hrvatski muzej medicine i farmacije* u velikoj dvorani palače Akademije.

13. svibnja 2016. Silvija Brkić Midžić sudjelovala je u predstavljanju muzejskih jedinica u sastavu Akademije turističkim vodičima grada Zagreba.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Brkić Midžić, Silvija. Kaštel na vrhuncu : oglašavanje i ambalaža lijekova tvornice Kaštel u Zagrebu 1930-ih i 1940-ih – otvorena prva izložba Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU. // *mef.hr : list Medicinskog fakulteta*, Zagreb, god. 35, br. 2, prosinac 2016.

Sutlić, Korana. Dizajn reklama i ambalaže lijekova iz 30-ih i 40-ih godina 20. stoljeća : prva izložba Muzeja medicine i farmacije u Knjižnici HAZU. // *Jutarnji list*, br. 6571 od 29. studenoga 2016., str. 30-31.

Oglašavanje i ambalaža lijekova tvornice Kaštel : prva izložba Hrvatskog muzeja medicine i farmacije. // *Zagreb moj grad*, br. 61, god. X, prosinac 2016., str. 66-67.

Zabilježeno je 9 objava o izložbi *Kaštel na vrhuncu* na Internetu:

- <http://www.zagreb.info/zg-vodic/izlozba-kastel-na-vrhuncu-povijest-hrvatske-farmacije/96135>
- <http://www.hatz.hr/hr/2016/11/17/poziv-hazu-hmmf-na-otvorenje-izlozbe-kastel-na-vrhuncu/>
- <http://historiografija.hr/news.php?id=3830>

- <http://www.plivamed.net/aktualno/clanak/12130/Izlozba-Kastel-na-vrhuncu-oglasavanje-i-ambalaza-lijekova.html>
- http://www.mdc.hr/admin/modules/news/ajax/news.aspx?type=item&newsId=98164&date=18-11-2016&view=list&cbMdc=false&cbMuzeji=false&cbOstaleVijesti=false&cbMrezaMuzeja=false&cbSvi=false&ddlGrad=&ddlType=&_=147744000000#.WDQI3STiB1t
- <http://www.plivazdravlje.hr/vijesti/clanak/29139/HAZU-Izlozba-posvecena-Plivi.html>
- <http://dalje.com/2016/11/hrvatski-muzej-medicine-farmacije-otvoren-hazu/>
- <https://hrti.hrt.hr/#/video/show/2876786/drustvena-mreza-znanstveni-cetvrtak-17-studenoga-2016>
- <http://www.hazud.ch/2016/11/23/>
- <https://www.wish.hr/2016/11/prva-izlozba-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije/>
- <http://radio.hrt.hr/aod/iskustvo-prostora/185971/>
- <http://www.akademija-art.hr/art/izlobe/39624-prva-izlozba-hrvatskog-muzeja-medicine-i-farmacije-hazu-posvecena-95-godisnjici-plive>
- <http://zgexpress.net/povijest-hrvatske-farmacije-prilika-da-upoznate-tvrtku-kastel-pretecu-danasne-plive/>
- <http://vmki.gmk.hr/Aktivnosti/Predmet/2137>

Objave o izložbi *Medicina Sacra* na internetu:

- <http://www.hkld.hr/podruznice/zagreb/332-otvorena-izlozba-medicina-sacra-stovanje-svetaca-zastitnika-i-duhovna-dimenzija-medicine>
- <http://www.in-portal.hr/in-portal-news/kultura/12327/zagreb-izlozba-medicina-sacra--stovanje-svetaca-zastitnika-i-duhovna-dimenzija-medicine>
- <http://www.ika.hr/index.php?prikaz=vijest&ID=185664>
- <http://narod.hr/kultura/hrvatsko-katolicko-lijecnicko-drustvo-poziva-na-izlozbu-medicina-sacra>
- http://info.hazu.hr/hr/novosti_i_dogadanja/kalendar_dogadanja/izlozba-medicina-sacra-stovanje-svetaca-zastitnika-i-duhovna-dimenzija,3704.html

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Silvija Brkić Midžić sudjelovala je u emisiji HTV 1 *Društvena mreža* 17. studenoga 2016. u reportaži o pripremi prve izložbe Hrvatskog muzeja medicine i farmacije: *Kaštel na vrhuncu : oglašavanje i ambalaža lijekova tvornice Kaštel u Zagrebu 1930-ih i 1940-ih.*

Dala je intervju o izložbi *Kaštel na vrhuncu* za emisiju 1. programa Hrvatskog radija *Iskustvo prostora* koja je emitirana 24. studenoga 2016.

U povodu organizacije izložbe *Medicina Sacra* Silvija Brkić Midžić je sudjelovala u radio emisiji *Nadom nošeni* (Radio Marija) 21. rujna 2016., urednica emisije bila je Katarina Marušić, dr. med. Hrvatski radio 1. program, emisija *Trag vjere*: <http://radio.hrt.hr/prvi-program/ep/trag-vjere/190806/>

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Muzej je nastavio marketinške aktivnosti koje su pokrenute 2015. godine u cilju okupljanja potencijalnih donatora i sponzora od kojih se očekuje finansijska potpora za realizaciju muzejskih programa, osobito stalnog postava. Uspostavljena je suradnja s medicinskim i farmaceutskim ustanovama i udrugama.

U 2016. godini darovatelji sredstava za rad Muzeja su *Belupo d.d.*, *Jadran galenski laboratorij*, Udruga ESCVS Dubrovnik 2012 i Hrvatsko torakalno društvo, a sponzor Muzeja je *Pliva*.

Za sve donatore Muzeja izrađene su zahvalnice.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Muzej nema vlastiti uređen prostor niti stalni postav, te iz tog razloga nije niti otvoren za posjetitelje. Na izložbi *Kaštel na vrhuncu* u Knjižnici HAZU bilo je oko 500 posjetitelja.

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

Ministarstvo kulture - 30%

Grad Zagreb - 6%

Donatori i sponzor - 64%